

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro školní družinu

při

Základní škole a mateřské škole Mistrovice

Č.j.: 53/2026/ZS/SKO

Platnost dokumentu:

1. 9. 2026

Mgr. et Mgr. Miroslava Škorvánková

ředitelka školy

Obsah

1.	Identifikační údaje:	4
2.	Charakteristika školní družiny	5
2.1.	Podmínky prostorové	5
2.2.	Podmínky materiální	5
2.3.	Podmínky personální	5
2.4.	Podmínky organizační	6
2.5.	Podmínky ekonomické	6
2.6.	Podmínky přijímání a odhlašování uchazečů	7
2.7.	Délka vzdělávání	7
3.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
4.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	8
5.	Cíle zájmového vzdělávání	9
6.	Požadavky pro volný čas	9
7.	Formy a obsah činností ve školní družině	10
7.1.	Tematické okruhy	10
7.2.	Formy zájmového vzdělávání	10
7.3.	Klíčové kompetence	11
8.	Pravidelný režim školní družiny	12
9.	Obsah a časový plán vzdělávání	12

1. Identifikační údaje:

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro školní družinu

Adresa školy: Základní škola a mateřská škola Mistrovice,
Mistrovice 11, 561 64 Jablonné nad Orlicí

Kontaktní údaje:

webová stránka školy: www.zsmismistrovice.cz

e-mail: zsmismistrovice@seznam.cz

IČO: 70982368

telefon ZŠ: 465 641 622

ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Miroslava Škorvánková

vychovatel: Pavla Petrová, DiS.

Zřizovatel školy:

název: Obec Mistrovice

adresa: Mistrovice 138
56164 Jablonné nad Orlicí

telefon: 465 641 621

e-mail: obecmistrovice@seznam.cz

IČO: 002 792 26

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání v souladu s § 111 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušnými prováděcími právními předpisy. Činnosti ŠD se přizpůsobují momentální situaci, řídí se počasím a ostatními vlivy. Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá formou individuálních rozhovorů při vyzvedávání žáků ze školní družiny nebo po předchozí domluvě. Prostřednictvím informačního systému EduPage popř. telefonu.

2.1. Podmínky prostorové

Školní družina je součástí základní školy. Ke své činnosti využívá novou multifunkční učebnu přístavby. K dispozici má obecní tělocvičnu, školní zahradu a obecní sportovní hřiště, učebnu s počítači i další veškeré prostory ZŠ dle její potřeby (kromě školní kuchyně a prostor MŠ).

2.2. Podmínky materiální

Třída je vybavena pomůckami pro jednotlivé činnosti, stolními hrami, časopisy, knihami, k dispozici má PC a internet. Účastníci mohou využívat různých stavebnic, kostek i puzzle, spousty deskových a karetních her, různé výtvarné i kreativní pomůcky. Jednotlivé pomůcky a materiály jsou průběžně doplňovány dle potřeby. Vybavení nábytkem je odpovídající věku a potřebám žáků. Nábytek je uspořádán pro skupinovou práci i individuální činnosti a je dle potřeby průběžně obměňován za nový. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením školy.

2.3. Podmínky personální

Provoz ŠD je zajišťován podle zákona č. 563/2004 Sb. (Zákon o pedagogických pracovnících) vychovatelkou, která splňuje podmínky pro práci ve školní družině. Zájmové vzdělávání je řízeno vychovatelkou i asistentem pedagoga či školním asistentem. Pedagogičtí pracovníci poskytují dětem zájmové vzdělávání, jsou iniciátory a průvodci dětí při volnočasových činnostech. Ty pak přímo nebo nepřímo řídí, navozují, motivují, umožňují a hodnotí. Probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcují a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, jeho chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Vybranými aktivitami vzbuzují v dětech zájem o činnost, podporují jejich sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti. Vedou určenou dokumentaci (příhlášky, Přehled výchovně vzdělávací práce, Knihu úrazů – společná i pro ZŠ). Pedagogičtí pracovníci si své odborné zaměření prohlubují v kurzech, seminářích, webinářích a samostudiem v rámci časových možností.

2.4. Podmínky organizační

Provoz školní družiny je stanoven **Vnitřním řádem školní družiny**. Tento dokument je k dispozici na nástěnce ve školní družině a na webových stránkách školy. Při přijetí žáka do školní družiny jsou zákonní zástupci seznámeni s jeho obsahem.

Provoz zařízení je rozdělen na:

Ranní provoz	6:30 – 7:45
Odpolední provoz	od konce vyučování (dle rozvrhu jednotlivých ročníků) 11:45 – 16:00

2.5. Podmínky ekonomické

Hlavní činnost školní družiny je financována z rozpočtu zřizovatele (vybavení ŠD a provoz), ze státního rozpočtu (platy) a příspěví rodičů formou úplaty za zájmové vzdělávání.

Výše příspěvku je stanovena zřizovatelem. Částka je hrazena převodem na účet ve výši 200,- Kč měsíčně. Úplata může být snížena nebo prominuta dle pravidel uvedených ve vyhlášce č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Zřizovatel zveřejní výši úplaty za zájmové vzdělávání nejpozději do 30. 6. předcházejícího školního roku. Pokud zřizovatel nestanoví v daném termínu výši úplaty, zůstává její výše na další školní rok stejná jako v předcházejícím školním roce.

Snížení či prominutí úplaty:

O snížení či prominutí úplaty za školní družinu rozhoduje ředitelka školy Základní školy a mateřské školy Mistrovice, okres Ústí nad Orlicí. Úplata za školní družinu může být snížena nebo prominuta, jestliže:

- a)** účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b)** účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- c)** účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnosti prokáže ředitelce.
- d)** od 1. 1. 2024 dochází k rozšíření možného osvobození od úplaty nebo snížení úplaty za školní družinu o rodiny pobírající přídavek na dítě. O osvobození bude možné žádat od začátku školního roku 2026/27, tzn. od 1. 9. 2026, pokud zákonný zástupce prokáže ředitelce školského zařízení, že pobírá přídavky na dítě. Tuto skutečnost prokáže zákonný zástupce „Oznámením o přiznání dávky státní sociální podpory – přídavek na dítě“.

Nadále platí, že se úplata poměrně snižuje, pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz po dobu delší než 5 dnů.

Žadatel o snížení či prominutí úplaty (zákonný zástupce žáka) podá ředitelce školy písemnou žádost s uvedením důvodů a kopii dokladů, které prokazují, že je mu příslušný příspěvek vyplácen.

2.6. Podmínky přijímání a odhlašování uchazečů

O způsobu přihlášení, odhlášení a vyloučení žáka rozhoduje ředitelka školy.

ŠD je pro účastníky, kteří navštěvují především 1. - 3. ročník, v případě volných míst i pro žáky 4. - 5. ročníku. Účastníci jsou přijímáni do ŠD na základě řádně vyplněné přihlášky. V přihlášce do ŠD stanoví zákonní zástupci rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze ŠD. Po přihlášení účastníka je ŠD povinná. Uvolnění účastníka mimo dobu uvedenou v přihlášce je možné osobním vyzvednutím zákonným zástupcem, případně sourozencem nebo písemnou omluvenkou opatřenou datem, časem odchodu a podpisem zákonného zástupce. Současná kapacita činí maximálně 25 dětí.

Předčasné ukončení docházky do školní družiny je možné na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka, při opakovaném neplacení poplatku za ŠD v uvedeném termínu, nebo pokud žák opakovaně nedodržuje vnitřní řád školní družiny.

V případě naplnění kapacity školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle Kritérií – Pokyn ředitelky školy k přijímání do školní družiny.

Kritéria pro přijímání účastníků do školní družiny:

- 1) Podle věku dítěte (podle data narození), zpravidla přednostně žáci 1., 2. ročníku.
- 2) Žáci 3. ročníku, kteří využívají školní družinu celotýdenně v plném režimu.
- 3) Žáci 3. a 4. ročníku v případě nenaplněné kapacity ŠD (kapacita 25).

2.7. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K žákům se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami je přístupováno dle individuálních potřeb a dle možností jsou začleňováni do společných činností. U žáků zdravotně znevýhodněných je vždy individuálně posuzována možnost účasti na sportovních aktivitách. U žáků s alergiemi je hlídáno omezení kontaktu s rizikovými podněty. Vychovatelé ŠD úzce spolupracují s ředitelkou školy, výchovným poradcem školy, školním metodikem prevence, zákonnými zástupci a učiteli i respektuje možnosti žáka. Pro rozvoj talentovaných žáků bude školní družina nabízet doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí školy a bezpečnost a ochrana účastníků se řídí školním řádem. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků obsahuje také **Vnitřní řád ŠD**. Vnitřní řád ŠD stanovuje pravidla chování žáků ve ŠD, práva a povinnosti žáků, zákonných zástupců a další ustanovení. Řád je celoročně vyvěšen na přístupném místě ve ŠD a jsou s ním seznámeni žáci i zákonní zástupci.

Účastníci jsou seznámeni taktéž s pravidly slušného chování a bezpečnosti chování v budově, tělocvičně a ve všech prostorách, kde se pohybují. Záznam o poučení je uveden v Přehledu výchovně vzdělávací činnosti v informačním systému EduPage.

Hygiena prostředí je zajištěna odpovídajícím vybavením, dostatkem světla, tepla a pravidelným větráním. Účastník nesmí ze ŠD odcházet mimo vědomí vychovatelky/ vychovatele. Zdravotní problémy či úraz neprodleně nahlásí vychovatelce/ vychovateli a ta/ten ho zapíše do knihy úrazů. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Všichni žáci ŠD jsou poučeni o zásadách bezpečnosti.

Pravidla bezpečnosti:

Vhodná obuv (obuv s pevnou patou či řemínkem přes patu a světlou podrážkou, obuv na sport), vhodné oblečení na pobyt venku, dodržování pravidel bezpečnosti, vymezení vhodných prostor k hrám a sportu.

Hygienické podmínky:

Režim školní družiny a skladba zaměstnání umožňuje žákům dostatek relaxace i aktivního pohybu, vhodný stravovací a pitný režim (možnost doplnit láhev vodou), dostupnost prostředků první pomoci.

Stravování:

Vychovatelka (pedagogičtí pracovníci) vede žáky k dodržování hygieny před jídlem, zajistí ukázněný nástup a odchod celého oddělení do jídelny i při odchodu z jídelny, vede žáky ke kultuře stolování a pomáhá s utužováním správných stravovacích návyků žáků.

5. Cíle zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Umožňuje odpočinek i přípravu na vyučování.

Cílem je vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat účastníky dostatkem námětů pro naplňování volného času.

- Mít schopnost plnohodnotně si vážit sebe sama a lidí kolem sebe bez ohledu na věk, rasu či jiné odlišnosti.
- Umět si vytvořit svůj názor a zdravě ho prosadit mezi ostatními.
- Naplňovat svoje práva a dodržovali svoje povinnosti.
- Využít takto strávený čas k relaxaci a obnově svých sil.
- Být schopni předvídat následky svých činů a vést za ně plnou zodpovědnost.
- Být schopni aktivně využít volný čas, udržovali si své fyzické a duševní zdraví.
- Být vnímaví a citliví k přírodě, k prostředí, ve kterém žijí, k péči o životní prostředí a ochraně zdraví.
- Dodržovat pravidla slušného chování.
- Rozvíjet svou tvořivost, fantazii, samostatnost, slovní zásobu a fyzickou zdatnost.

6. Požadavky pro volný čas

- *Požadavek dobrovolnosti* – účastníci vykonávají danou činnost dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace, veškeré činnosti jsou přiměřené věku a jejich momentálnímu stavu.
- *Požadavek pedagogického ovlivňování volného času* – vychovatelka/vychovatel motivuje k činnosti.
- *Požadavek zájmovosti a zajímavosti* – činnosti jsou pro děti atraktivní, snaha používat jiné náměty než ty, které znají ze školy.
- *Požadavek aktivity* – činnosti volit tak, aby v nich mohly být děti přiměřeně úspěšné všechny.

- *Požadavek citovosti a citlivosti* – všechny činnosti by měly přinášet kladné emoce, a to nejen z činnosti samé a následného ocenění, ale také radost z objevování či překonávání překážek.
- *Požadavek seberealizace* – činností (jejím produktem je radost) účastník nachází a objevuje sám sebe, zvláště, je-li kladně ohodnocen, a prostřednictvím činnosti v ŠD si vytváří žádoucí sociální kontakty.

7. Formy a obsah činností ve školní družině

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků. Zaměřujeme se na rozvoj sebepoznání, rozšiřujeme vědomosti a dovednosti. Pracujeme podle oblasti vzdělávání „Člověk a jeho svět“, určené pro 1. stupeň základního vzdělávání. Rozvíjíme poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Učíme žáky pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Žákům se tak utváří jejich prvotní ucelený obraz světa. Podněcujeme vlastní prožitky žáků, propojujeme herní činnost s reálnými situacemi

7.1. Tematické okruhy

- **Místo, kde žijeme** – zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci, dopravní výchovu.
- **Lidé kolem nás** – zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam a podstata tolerance, empatie a vzájemná úcty. První vědomosti o základních právech a povinnostech člověka.
- **Lidé a čas** – budování správného režimu dne a jeho dodržování, žáci se učí respektovat čas druhých, využívat svůj vlastní a vytvářet návyky, které přinesou pravidelnost a účelnost. Také smysluplné využívání volného času.
- **Rozmanitost přírody** – seznámení s proměnlivostí živé i neživé přírody, rozvíjení poznatků při výtvarném a jiném zpracování, při didaktických hrách s přírodními motivy. Výchova k ekologii, seznamování s udržitelnými zdroji.
- **Člověk a jeho zdraví** – prevence a odpovědnost za své zdraví, seznámení s riziky, poznávání sebe sama a svých možností, předcházení úrazům.

7.2. Formy zájmového vzdělávání

- **Zájmová činnost** – formou pravidelné činnosti, příležitostnými akcemi, spontánními aktivitami, odpočinkovou činností a přípravou na vyučování.
- **Pravidelná činnost** – je dána týdenní skladbou, jsou v ní zahrnuty činnosti zájmové a tělovýchovné; zahrnuje také práci zájmových kroužků v rámci družiny.

- **Příležitostné akce** – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby. Jsou to například besídky, karneval, návštěva divadla, knihovny, tematické dny a mimořádné akce vzhledem k počasí. (např. drakiáda)
- **Spontánní aktivity** – zahrnují každodenní individuální a doplňkové činnosti při ranní družině, při poledním klidu, při pobytu venku.
- **Odpočinkové činnosti** – jsou činnosti klidové (polední klid, individuální hry, četba), ale i aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během vyučování. (pobyt venku, v tělocvičně, rekreační činnosti)
- **Příprava na vyučování**-zahrnuje didaktické hry, tematické vycházky a činnosti, jimiž rozšiřujeme poznatky získané ve školním vyučování.

7.3. Klíčové kompetence

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je také podporovat a rozvíjet všechny klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.
- **Kompetence k řešení problémů:** Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení.
- **Kompetence komunikativní:** Žák umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.
- **Kompetence sociální:** Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídit i přijmout kompromis.
- **Kompetence občanské:** Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, projevuje pozitivní postoje, chápe své povinnosti.
- **Kompetence pracovní:** Váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě.
- **Kompetence k trávení volného času:** Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.
- **Kompetence digitální:** Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci. Chápe význam digitálních

technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

8. Pravidelný režim školní družiny

Ranní družina: 6:30 – 7:45

Odpolední družina:

11:45 – 12:00	Příprava před obědem
12:00 – 12:30	Oběd ve školní jídelně
12:30 – 13:30	Čtení knih (pohádek, příběhů) odpočinková a relaxační činnost, společné hry
13:30 – 14:30	Zájmová činnost (v pátek 14:00)
14:30 – 14:45	Svačina
14:45 – 16:00	Pohybová činnost: procházka po okolí, hry na venkovním hřišti, hry v tělocvičně, pobyt v lese (Sutice, Březiny)

9. Obsah a časový plán vzdělávání

ŠVP pro ŠD je utvářen na jeden vzdělávací cyklus (1. – 5. ročník ZŠ) a to z důvodu skladby oddělení a volnosti plánování.

Vychovatelka plánuje činnosti v souladu s celoročním plánem práce ŠD, který je koncipován do čtyř tematických celků dle ročních období, pouze takové činnosti, které neohrožují bezpečnost a zdraví žáků.

Program školní družiny navazuje na školní vzdělávací program základní školy. Ve školní družině dále rozvíjíme, prohlubujeme a upevňujeme vědomosti i dovednosti žáků. Činnost ŠD navazuje na tradici naší školy – školy rodinného typu. Žáci se nenucenou formou účastní dění ve ŠD, kde si rozvíjí své obzory v oblasti sportovní, přírodovědné, ekologické, výtvarné, rukodělné, apod. Své rozumové schopnosti si osvojují při zvládání různých her, soutěží a zručnosti.

Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, nabízí mnoho možností, jak příjemně a užitečně trávit volný čas. Vhodné střídání činností přispívá k odstranění únavy žáků z předchozí školní práce, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet jejich potřeby a zájmy. Rozvrh činností je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny – střídání klidných a pohybově náročnějších činností, práce, odpočinku, organizovaných a spontánních činností a zvyšování tělesné zdatnosti. Režim musí vytvářet dobré podmínky pro uskutečňování výchovných záměrů vychovatelů. Přitom je nezbytné,

aby vyhovoval i potřebám a zájmům žáků a respektoval jejich věkové i individuální zvláštnosti.

Školní vzdělávací program pro školní družinu, byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 28.8. 2026.

V Mistrovicích dne 31. 8. 2026

Mgr. et Mgr. Miroslava Škorvánková

ředitelka školy

Pavla Petrová, DiS.

vychovatelka školní družiny

Každou procházkou v přírodě dostanete více než hledáte.
JOHN MUIR

